

Bedenkingen in petitie comité verontruste omwonenden zonnepark Nergena

Graag willen we punt voor punt ingaan op bedenkingen die zijn geuit in een petitie van omwonenden en andere belanghebbenden.

1. Kies voor een alternatief

Denk aan een alternatief plan, zoals het beleggen van daken van WUR gebouwen. Kijk naar de zonneladder. Met behulp van de ladder worden de mogelijkheden op een rij gezet, van meest wenselijk naar minst wenselijk, waarbij het uitgangspunt ruimtelijke kwaliteit is en zuinig, meervoudig ruimte gebruik. Dat laatste betekent dat zonnepanelen bij voorkeur worden gecombineerd met andere functies, zoals een dak of parkeergarage.

Antwoord LC Energy:

Sinds 2010 beschikt WUR over zonnepanelen. In het eerste kwartaal van 2019 zijn ruim 6.300 zonnepanelen op WUR locaties en gebouwen geïnstalleerd. Voor de komende jaren zijn concrete plannen om nog eens tussen 3.000 en 5.000 panelen te plaatsen op WUR gebouwen in Wageningen. Dit betreffen projecten op zowel bestaande daken als ook nieuwe gebouwen.

De verwachting is dat in 2020/2021 in totaal ruim 11.000 zonnepanelen op gebouwen van WUR kunnen liggen. Een verdere substantiële toename van zonnepanelen op gebouwen van WUR ligt niet in de lijn der mogelijkheden en verwachting. Extra zonnepanelen op daken van bestaande gebouwen van de WUR loopt op den duur tegen grenzen aan. Niet alleen zal het totaal dakoppervlak beperkend zijn, maar ook is een beperkt dakoppervlak van WUR gebouwen daadwerkelijk beschikbaar voor zonnepanelen.

- *WUR heeft veel hoge en erg compacte gebouwen, waarvan het dak niet heel groot is.*
- *Niet alle daken zijn vanwege constructie of dakbedekking geschikt om te voorzien van zonnepanelen.*
- *Veel daken zitten vol technische installaties, dakramen en andere belemmeringen, waardoor maar beperkte stukken dak beschikbaar zijn.*
- *Beschaduwing door bomen, maar vaak ook door hoge dakranden en genoemde technische installaties beperkt het rendabel zonoppervlak.*
- *WUR is bezig met inkrimping van het aantal gebouwen en vierkante meters. Oude gebouwen die worden verkocht of gesloopt, worden niet meer voorzien van zonnepanelen, bij veel van deze gebouwen is het de vraag of dit überhaupt ook mag vanuit welstand.*

Om verder substantieel duurzame energie op te wekken en te voldoen aan de regionale duurzaamheidsambities, zijn zonneparken nodig in de verschillende gemeentes. Deze ambitie wordt door WUR actief ondersteund door drie locaties beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van zonneparken. De aantallen panelen die op die locaties energie kunnen gaan opwekken zijn een veelvoud van het aantal panelen dat op de gebouwen van WUR ooit geplaatst zou kunnen worden.

Er is bij dit onderwerp niet sprake van óf op daken óf op de grond, maar van beide. WUR neemt hierin haar verantwoordelijkheid en zet in op zowel zon op daken als zonneparken en daarnaast ook op het versneld afbouwen van aardgasgebruik.

2. Burgerparticipatie

Tot op heden is de burgerparticipatie bij de ontwikkeling van het zonnepark aan de Langesteeg 21 te Bennekom beperkt gebleven tot een bijeenkomst op 26 juni waarbij alleen de direct omwonenden waren uitgenodigd. In het klimaatakkoord van Wiebes doelt Wiebes met burgerparticipatie op het raadplegen of actief betrekken van burgers. Bijvoorbeeld dat burgers de mogelijkheid wordt geboden om mee te doen aan of financieel te participeren in lokale projecten. Of dat hen wordt gevraagd advies te geven of actief mee te denken bij de planvorming die daaraan vooraf gaat.

Antwoord LC Energy:

We zijn blij dat de ondertekenaars onderscheid maken tussen financiële participatie en procesparticipatie. Procesparticipatie: Wat betreft de procesparticipatie is het bezwaar terecht. Er is pas één avond georganiseerd, te weinig, vinden ook wij. Hoog tijd om dat te veranderen. Vandaar dat er op dinsdag 12 maart een tweede bijeenkomst komt voor alle betrokkenen.

Overigens is er ondertussen wel rekening gehouden met alle punten die omwonenden hebben genoemd tijdens de bijeenkomst van 26 juni. Deze zijn meegenomen en verwerkt in het ontwerp voor het zonnepark zoals dat er nu ligt. Ook zijn er veel gesprekken gevoerd met de gemeente Ede om tot een optimaal plan te komen.

Financiële participatie: Er komen mogelijkheden voor omwonenden om financieel te participeren in zonnepark Nergena. Op het moment dat het zonnepark wordt gerealiseerd kunnen Edenaren hierin investeren. Een veilige, groene belegging met een mooi rendement van circa vier tot zes procent.

Daarnaast kunnen inwoners van de gemeente Ede meeprofiteren van de inkoop van zonnepanelen door LC Energy. Lokale installateurs kunnen zonnepanelen kopen tegen het gereduceerde tarief dat LC Energy krijgt vanwege grootschalige inkoop. Zij kunnen dit lagere tarief doorberekenen aan burgers die hun daken willen beleggen met zonnepanelen.

3. Bijdrage energie zonnepark aan doelstelling Gemeente Ede

De opgewekte energie van het zonnepark aan de Langesteeg 21 te Bennekom komt ten goede aan de WUR. Daartoe wordt een kabel gelegd van het park naar een trafostation op het WUR terrein aan de Mansholtlaan. Daarbij rijst de vraag in hoeverre de panelen op het zonnepark bijdragen aan de Edese doelstelling. De direct omwonenden en de bewoners van Ede schieten daar immers niets mee op.

Antwoord LC Energy:

De gemeente Ede heeft als doel om vijftig hectare aan zonnepanelen te realiseren voor 2022. Dit park levert een belangrijke bijdrage aan deze doelstelling. De redenering dat de stroom niet voor Ede is maar voor Wageningen is kortzichtig. Iedereen krijgt dezelfde stroom via het stopcontact. Nederland zal meer groene stroom projecten moeten realiseren om de klimaatdoelstelling te halen. Elke gemeente zal daar een bijdrage aan moeten leveren. De energie-opgave zal per regio opgepakt worden.

4. Onkruid

Door de zonnepanelen is de lichtinval op de grond beperkt en zal er onkruid onder gaan groeien. Vanwege de lage bouwhoogte is (mechanische) bestrijding van onkruid nagenoeg onmogelijk. Chemische bestrijding is niet wenselijk of verboden. De zaden van onkruiden zullen zich verspreiden over de omliggende agrarische percelen. Dit betekent dat de agrariërs van die omliggende percelen extra kosten moeten maken voor bestrijding en een lagere opbrengst per hectare zullen hebben.

Antwoord LC Energy:

Op dit moment is het plangebied een weiland. Als grond wordt benut voor landbouw, staat er slechts één gewas. Wij willen de bodem verrijken door meerdere soorten in te planten. De keuze voor de beplanting maken we in overleg met de buurt. Ongewenste soorten zullen niet worden ingeplant. Gewenste soorten, die een verrijking kunnen vormen voor de omgeving, juist wel.

5. Ecologie

Ecologen geven aan dat zonneparken funest zijn voor de natuur. De aanleg van weides vol zonnepanelen kan grote gevolgen hebben voor het leven in en op de bodem. Nederlandse natuurbeschermers en ecologen vrezen dat dit de nekslag wordt voor kwetsbare natuur en bodemleven.

Antwoord LC Energy:

Onze ervaring bij parken in Engeland is dat de flora en fauna wel vaart bij zonneparken, dankzij de landschappelijke inpassing die we ook in Nederland hanteren. De panelen worden met voldoende ruimte ertussen geplaatst, waardoor normale vegetatie mogelijk blijft en de fauna kan worden versterkt. Dat gebeurt ook door bijvoorbeeld

schapen op het park te laten grazen en de omheining van het park 20 cm vanaf de grond open te laten, zodat klein wild moeiteloos kan passeren.

Bij zonnenveld Nergena wordt een grote diversiteit aan beplanting aan het huidige gebied toegevoegd. Dit is gunstig voor vleermuizen, diverse akkervogels, kleinere zoogdieren en amfibiesoorten. Onder de panelen komt grasland met kruidenrijk mengsel. Dit is gunstig voor diverse insecten- en vlindersoorten. Er komen insectenhôtels en bijenkasten in het plangebied. De natuur en het bodemleven krijgen juist de kans op herstel.

6. Kringlooplandbouw

De aanleg van een zonnepark strookt niet met het voornemen van het kabinet Rutte III om Nederland koploper te maken op het gebied van kringlooplandbouw. Deze vorm van landbouw gaat uit van een systeembenadering waarbij de gezondheid en veerkracht van bodem en het gewas centraal staan. Die veerkracht wordt bevorderd door meer gebruik te maken van agrobiodiversiteit, zowel onder- als bovengronds.

Antwoord LC Energy:

Zie punt 5: er komt juist meer diversiteit in de begroeiing.

De gemeente Ede is 31.860 hectare groot. Als de doelstelling van 50 hectare zonnepanelen in 2022 is gehaald, bestaat slechts 0,16 procent van het grondoppervlak van de gemeente uit zonneparken.

7. Open gebied, flora en fauna

In het bestemmingsplan is vastgelegd dat het Edese deel van het Binnenveld een open gebied moet blijven. Momenteel is het beoogde gebied voor het zonnepark een open gebied. Om het zicht op de panelen niet mogelijk te maken zal er beplanting worden aangelegd rond het zonnepark met een hoogte die het directe zicht ontnemt. Dat betekent een aantasting van het open gebied terwijl de behoefte aan een open gebied door bewoners in en rond het gebied als noodzakelijk wordt ervaren.

Antwoord LC Energy:

Het plangebied ligt aan de rand van het binnenveld (plaatje). Het is geen open gebied, en tast de landschappelijke waarde van het binnenveld niet aan. Oude, historische waarden van het natuurgebied worden juist in ere hersteld. Het klompenpad komt terug en loopt weer langs de vijver aan de noordoostkant van het gebied. Ook komt er een laan met bomen, wat refereert aan het oorspronkelijke landschap

8. Pilot

Op de bijeenkomst van 26 juni gaf LC Energy aan het betreffende project als een pilot te willen opzetten. De zonnepanelen zouden twintig jaar blijven staan. Ons is op dit moment niet de exacte doelstelling van de pilot bekend. Wel is het in het algemeen zo dat een pilot gebruikt wordt om ervaring op te doen. Deze ervaring kan daarna in vervolgprojecten worden benut. Als de pilot een lange duur heeft dan komen de uitkomsten van de pilot als mosterd na de maaltijd. Immers, toekomstige projecten kunnen niet zo lang wachten. Als de pilot daarentegen een korte duur heeft dan maakt de duur van de pilot maar een heel klein deel uit van de totale duur van minimaal twintig jaar. Het heeft er daarmee alle schijn van dat het project als pilot wordt ingezet om daarmee het zonnepark te kunnen realiseren zonder afhankelijk te zijn van en te moeten wachten op het nog te definiëren beleid van de gemeente Ede wat betreft gebruik van gronden t.b.v. zonneparken.

Antwoord LC Energy:

Het is beter om te spreken over een onderzoeksproject. Het opzetten van zonneparken is relatief nieuw. Daarmee is het cruciaal om te meten wat de effecten zijn op de natuur. Deze metingen zullen direct plaatsvinden en de resultaten van het onderzoek kunnen ook direct landelijk worden gebruikt t.b.v. andere zonneparken. De WUR doet een nulmeting van de bodemkwaliteit. Die blijven ze vervolgens continu monitoren. De resultaten kunnen direct worden gebruikt, niet pas na twintig jaar. Wel blijft het onderzoek lopen, om de effecten van zonneparken op natuur en landschap op zowel korte als lange termijn te meten.

Het opzetten van het onderzoeksproject door de WUR is absoluut niet bedoeld om op een makkelijke manier de benodigde vergunningen te krijgen, zoals door de ondertekenaars van de petitie wordt gesuggereerd. Het is juist een unieke kans om de vaak genoemde bezwaarpunten feitelijk te onderzoeken.

9. Alternatieven

Een nadeel van zonne-energie in Nederland t.o.v. windenergie is de discontinuïteit waarmee deze wordt opgewekt. De opwekking van zonne-energie in de drie wintermaanden is dramatisch laag. Windenergie daarentegen heeft veel betere papieren. De verdeling over het jaar is gelijkmatiger. Vanwege deze discontinuïteit en het feit dat zonneparken een groot ruimte beslag hebben, kan worden geconcludeerd dat in Nederland windenergie beter is in te passen dan zonne-energie.

Daarnaast kunnen zonneparken beter worden gerealiseerd in gebieden waar de zon veel schijnt. Het is het vaak zo dat dergelijke regio's economisch gezien niet al te best presteren. Het is dan een win- win situatie door dergelijke regio's zonne-energie te laten produceren en exporteren en de regio's die een geschikt klimaat hebben voor landbouw, landbouw te laten bedrijven.

Het Nederlandse aardgasnet is relatief eenvoudig geschikt maken voor de distributie van waterstof. Dit geeft de mogelijkheid om op zee of in de woestijn met behulp van zonne-energie waterstof te produceren en in Nederland te distribueren via het bestaande aardgasnet.

Antwoord LC Energy:

Windenergie is inderdaad een goed alternatief voor zonne-energie. Ook vullen wind- en zonne-energie elkaar goed aan. In de zomer produceren zonnepanelen meer energie, in de winter de windturbines. Er is echter veel weerstand tegen het plaatsen van windturbines in Ede en Wageningen. Onder meer door het geluid dat deze windmolens produceren en de horizon-vervuiling. Dit in tegenstelling tot zonnepanelen, die geen overlast veroorzaken.

Opslag en transport van energie in vorm van waterstof is voor de toekomst een mooi alternatief, maar het is op dit moment technisch nog niet mogelijk. Ook zijn Afrikaanse landen niet direct genegen zonneparken aan te leggen voor de westerse wereld. Op korte termijn zijn dergelijk projecten dus niet mogelijk. Omdat Nederland (en de gemeente Ede/regio) aan de klimaatdoelstellingen willen voldoen, is het aanleggen van zonneparken in Nederland nou eenmaal nodig.